

BOGOLJUB

CERKUENI LIST ZA SLOVENCE.

Štev. 1. Leto II.
V LJUBLJANI, 14. januarja 1904.

Izhaja

vsak drugi četrtek
po 1. in 15. dnevu v mesecu.

Izdaja „Katoliška bukvarna“.
Tiska „Katoliška tiskarna“.
Urejuje Janez Ev. Kalan.

Cena

mu je na leto 1 K 60 vin.
Zunaj Avstrije 2 K 8 vin.
Za Ameriko 2 K 60 vin.

36993 *Uof*

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Bogoljuba“ v Ljubljani.
Naročnina in inserati pa: Upravištvu „Bogoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice 2.

~~~~~

Vsebina I. zvezka:

	Stran
Bogo—ljub.	1
19 — Hvaljeno in češčeno naj vedno bo presv. R. Telo! — 04	4
Začetek božje poti na Brezjah	6
Šola krščanske popolnosti	8
Kakó je neki trgovec Božič obhajal	10
Življenje sv. očeta Pija X.	10
Misijon v Južni Afriki	12
Razgled po katoliškem svetu	14
Cerkveni razgled po domovini	15
Zahvala za uslišano molitev	16
Darovi v dobre namene	16

~~~~~

Listnica uredništva. Č. g. P. Z. na Goriškem: Vašega zanimivega dopisa, žal, ni bilo mogoče več natiskati v tej številki. Prišel je prepozno. Prihodnjič! — Več dopisnikom: Dopisi, ki danes niso mogli na vrsto, pridejo istotako prihodnjič. Brez zamere!

OPOMBA. *Zadnja številka prvega letnika se je zakasnela zato, ker ima tiskarna ravno v tem času ogromno dela in vrh tega zaradi praznikov ne more toliko delati. Zato pa je prva drugega letnika izšla prej. — Odslej bo list redno izhajal in o pravem času dohajal.*

~~~~~ **Naročajte ga! Razširjajte ga!** ~~~~~

BOGOLJUB

CERKVENI LIST ZA SLOVENCE.

Bogo-ljub.

Sedaj pa ostanejo vera, upanje, ljubezen, to troje;
največja med temi pa je ljubezen. (I. Kor. 13, 13.)

Ravnokar smo praznovali ljubke božične praznike, — spomin preveselega rojstva Gospodovega. V teh praznikih diha vse neki skrivnostni mir, tiho veselje, sveto radost.

Če pa zaslužijo božični prazniki kak lep pridevek, rečemo jim lahko po vsi pravici: Prazniki ljubezni božje...

Vse v teh praznikih nam oznanjuje božjo ljubezen. Če pogledamo otročička v jaslicah, vidimo, da ga je sama ljubkost in ljubeznivost. „Dete nam je rojeno in sinček nam je dan.“ Če ga prašamo, zakaj je prišel med nas, nam pové, da iz ljubezni. „Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinega Sina, da kdorkoli vanj veruje, se ne pogubi temveč ima večno življenje.“ Če hočemo izvedeti, zakaj se je rodil v toliki nizkosti, revščini in zapuščenosti, izvemo, da iz ljubezni. „Z večno ljubeznijo sem te ljubil, torej sem se te usmilil in te k sebi potegnil.“ Na hlevu, na jaslicah — in kajpada tudi na križu — je zapisano s plamenenimi črkami: To je storila ljubezen...

Tolike dobrote, tolike darove nam izkazuje ljubezen božja. Bog nam pa ljubezni ne izkazuje samó, ampak on je sam ves ljubezen. „Bog je ljubezen“, to veliko besedo nam je zapisal in zapustil v svojem pismu učenec ljubezni, sv. Janez, ki se je napil ljubezni na

ljubečem srcu Gospodovem samem, in ki je z orlovim očesom prodril najgloblje v nedostopno in nerazumljivo bistvo božje. „Bog je ljubezen, — in kdor ostane v ljubezni, ostane v Bogu in Bog v njem.“ (I. Jan. 4, 16)

Bog je ljubezen, — celó moderni slaboverni učenjak Harnack pravi, da je to najlepša beseda v celem sv. pismu.

Zares: Bog je ljubezen — kako lepa, kako vesela, kako blažena novica! Čujte ljudje božji: Bog je ljubezen!...

Razumete li to govorjenje? Veliki, večni Bog, naš najvišji gospod, oče vsega stvarstva, ki nas je v življenje poklical, v čegar roki smo, ki v njem živimo, se gibljemo in smo, ki smo od njega docela odvisni, je — ljubezen, sama ljubezen! Zemlja poskakuj od veselja, človeški rodovi ploskajte z rokami: Vaš Bog, vaš oče, vaš gospod — sama ljubezen! O sreča neizmerna!... „Poglejte, kakšno ljubezen nam je izkazal Oče, da se otroci božji imenujemo in smo!“

Vi tega niste vedeli; mislili ste si starega, strogega gospoda, ki z osornim očesom pazi vedno, kje bi nas zalotil v kakem pregrešku in ima vedno pripravljeno šibo, da bi jo nam dal okušati.

Ne takó; marveč — Bog je ljubezen. Najprej ljubezniv; ljubezniv do skrajnosti; potem

šele pravičen. Ne verjamete? Poglejte vendar tega otročiča v jaslicah, ki stega ročice proti nam, da bi nas objel. Ali ni to sama ljubeznivost? Človek bi kar priskočil in ga dvignil iz jaslic, pa bi ga zaujčkal, pa bi ga stisnil k sebi in pritisnil svoja usta k njegovim usticam! „Nisem prišel sveta sodit — govori iz jaslic; ne sodit, ampak izveličat.“ In kakršen je Bog tukaj, tak je vedno in povsod, saj Bog je nespremenljiv.

Ne verjamete? Poglejte Boga na križu! Glava sklonjena, da bi nas poljubil, roke raztegnene, da bi nas objele, srcé odprto, da bi nas vase sprejelo. „Ko bom povišan na križu, bom vse k sebi potegnil.“

Po pravici pravi isti učenec Ljubezni v istem svojem pismu: „kdor ne ljubi, Boga ne pozna; zakaj Bog je ljubezen“ (I. Jan. 4, 8.) O sladka beseda: Naš najvišji gospod — sama ljubezen. O kakó srečni, srečni smo v ti ljubezni, s katero nas objema sam neskončno ljubi Bog! Koga se imamo bati, česa se žalostiti, če smo si tako dobri ž njim, ki je vse in premore vse, če se grejemo v njegovem objemu, spimo na njegovih prsih?! Bog je ljubezen — in mi tega nismo vedeli! — —

„V tem je ljubezen — razlaga sv. Janez — ne kakor da bi bili mi Boga ljubili, temveč da nas je on préj ljubil in da je poslal svojega Sina za naše grehe.“ In potem nadaljuje: „ljubimo tedaj mi Boga, ker nas je on prej ljubil!“ Mi nismo — hoče reči — Boga prej ljubili, kakor on nas, dasi je že sam na sebi vse ljubezni vreden; pa vsaj sedaj ga ljubimo, ko vidimo, kako ljubezen nam je izkazal, ko je dal, da se njegov neskončno ljubljeni Sin rodi za nas v to zemeljsko revščino in dovolil celó, da mu ga za nas — umoré. „V tem smo spoznali ljubezen božjo, da je on svoje življenje za nas dal.“

Da, ljubimo tedaj mi Boga, ker nas je on prej ljubil! Kakó ne bomo mi Boga ljubili, ki je naše največje in edino dobro, vsa naša sreča, vse naše upanje, vsa naša blaženost, ko on ljubi nas, ki vendar nima nič na nas! Kakó da nam mora Bog še ukazovati, da ga ljubimo! Saj do bitij, ki so nam dobra, nas ljubezen sama vleče. In če je kdo nam dober, če je kdo vreden naše ljubezni, je gotovo Bog, ki je sama lju-

bezen do nas. In če mora Bog za svoje dobre kaj zahtevati od nas, je zopet gotovo ljubezen, udanost, hvaležnost. Drugega mu itak ne moremo dati. Za vse velikanske muke in skrbi, ki jih imajo stariši z otroki, ne zahtevajo od njih drugega, kakor ljubezni, da so jim udani, da jih ne žalijo. Takisto Oče nebeški od nas, svojih otrok. Ljubezen edina je, ki mu jo moremo dati; in zopet: največ, kakor mu moremo dati, je ljubezen.

Ljubezen je višek, je kraljica vseh čednosti.

Vera, upanje, ljubezen imenujemo božje čednosti, ker se na Boga ozirajo, na Boga merijo, nas z Bogom družijo in vežejo. Vera, upanje, ljubezen uravnavajo naše razmerje do Boga.

Vera je podlaga temu razmerju, upanje nas dviga proti Bogu, in v ljubezni se naše razmerje do Boga dovršuje in končava.

Prvi korak, s katerim se Bogu približamo, je vera. Vera je temelj našega zveličanja, podlaga bogoljubnega življenja, izvor vse čednosti in popolnosti, korenina naših dobrih del, začetek pripravljanja na blaženo uživanje Boga v nebesih. V veri Boga spoznamo in priznamo kot svojega stvarnika in gospoda, v veri se mu naš um klanja in ga moli. Zato je vera pred vsem potrebna. „Brez vere je nemogoče, Bogu dopasti; zakaj kdor hoče k Bogu priti, mora verovati, da on biva in da je tem, ki ga iščejo, plačnik.“ (Hebr. 11, 6) — In kakor mora biti temelj krepak, ako hoče nositi močno poslopje, takó mora biti vera živa in močna, da morejo iz nje poganjati druge krepke čednosti.

Upanje nas dviga z zemlje proti nebesom, nas približuje vedno bolj in bolj k Bogu. Upanje nas tolaži v žalosti, krepča v križih in težavah, razveseljuje v trpljenju; vliva nam pogum in moč, da radi in lahko zmagujemo skušnjave in težave življenja. Cilj, katerega nam upanje kaže, da nam težave lahke postanejo, je Bog in večno uživanje Boga v nebesih. Bog in njega večno plačilo je, kar nas priganja k dobrim delom, k zatajevanju, k žrtvam, ki jih krščansko življenje tirja od nas. Ko bi ne imeli upanja na kaj boljšega, bi vse opustili, bi se nam ne zdelo vredno živeti in ubijati se na svetu. Upanje nas po koncu drži. Upanje je duša našega življenja. Upanje nas vodi tudi k

ljubezni. Kdor se Boga boji in samó boji, ga ne more prav ljubiti. Kdor pa veliko upa vanj, kdor vse svoje upe vanj stavi in se njegovi očetovski skrbi popolnoma izroči, on ga lahko tudi veliko ljubi. „V ljubezni ni stráhu, temveč popolna ljubezen izžene strah.“ (I. Jan. 4, 18.)

Dočim nas vera z Bogom seznaní in upanje njemu približa, nas ljubezen ž njim popolnoma združi. Ljubezen nas zbliža Bogu toliko, kolikor je le mogoče; združi nas ž njim in zedini. Zedini, pravimo; to se reče, da postanemo ž njim takorekoč — eno. Sirota človek eno z neskončnim Bogom! . . . Kolik čudež stori nad nami ljubezen! In vendar je to resnica. Saj nas vera uči, da po posvečujoči milosti božji človek postane otrok božji, deležen narave svojega očeta Boga. Vera se Bogu klanja, upanje željno upira vanj svoje oči, ljubezen ga pa — objame in poljubi. O srečna duša, ki živi — v objemu s samim Bogom! . . .

V resnici, ljubezen je višek, je kraljica vseh čednosti; čednost, v katero se stekajo vse druge in ki torej obsega v sebi vse druge čednosti. Zató bodo tudi vse čednosti — božje in dejanske — po smrti minule, le ljubezen ne. Vera se bo spremenila v gledanje, upanje v uživanje, ljubezen pa bo ostala. V nebesih se samo ljubijo . . .

„Sedaj pa ostanejo vera, upanje, ljubezen, to troje; največja med temi pa je ljubezen.“ —

Ljubiti Boga, to je torej najvišje, najlepše, najplemenitejše dejanje, ki ga je človek zmožen. Toda ljubezen ne obstoji samó v občutku in še manj v samih besedah; v dejanju se pokaže! „To je namreč ljubezen božja — razlaga dalje sv. Janez — da njegove zapovedi izpolnujemo“ (I. Jan. 5, 3.); to se pravi, da živimo takó, kakor on hoče, da — živimo bogaboječe, bogoljubno.

* * *

Bogoljubno živeti, tega želi učiti Slovence „Bogoljub“. Tega nam je nad vse najbolj treba. Slovenci potrebujemo narodne brambe, da ostanemo to, kar nas je Bog ustvaril — Slovenci; treba nam, da si gospodarsko opomoremo in povzdignemo, da bomo mogli živeti in izhajati na svoji domači zemlji. Za vse te

in take potrebe skrbé drugi listi. Toda nad vse nam je treba, da krščansko, da bogoljubno živimo. In temu namenu je posvečen „Bogoljub“.

Nočemo reči, kakor da bi drugi listi, recimo politični, ne bili ravno takó potrebni. Saj imajo vsi katoliški listi ta veliki cilj pred očmi: utrjenje kraljestva božjega na zemlji. In ravno veliki boj med Kristusom in Antikristom se bije često v politični areni, na političnem polju. Zato tudi mi take liste toplo priporočamo.

A bogoljubno živeti nam je nad vse potrebno. Le нравno zdrav in čvrst, kreposten narod bo vzdržal hude navale sedanjih časov, pa se bo v teh zmotah in stiskah življenja tudi znal tolažiti z nebeško domovino, kjer ni krivic in zatiranja, kjer bo Bog obrisal solze. —

V novejšem času se je med nami, hvala Bogu, unelo zelo živahno versko življenje. Vse to življenje in gibanje mora imeti primerno glasilo, se mora zrcaliti v cerkvenem listu. Nasproti pa mora nabožni list to življenje še bolj krepiti, ta ogenj gorečnosti podžigati, mu dajati pravo smer in ga poglobljati, da ne ostane samo na površini, da vsa naša pobožnost ne bo preveč samo vnanja in površna.

Zato naj bi vsi, ki jim je mar ali jim mora biti mar pobožnega življenja, naš list prebirali ali podpirali.

Častivci sv. R. Telesa potrebujejo vedno nove hrane, nove vspodbude, da njih gorečnost ne opeša, marveč da raste njih spoznanje in ljubezen do spominika največje božje ljubezni do nas. Zató bodi „Bogoljub“ glasilo častivcev sv. R. Telesa!

Marijini družabniki — mladi in dostikrat nestalni — potrebujejo opore, da ne opešajo, da ne odpadejo. Naš list jim želi dati take opore. „Bogoljub“ bodi glasilo Marijinih družb.“ Zató naj bi vsi Marijini družabniki svoje glasilo — če že niso naročeni nanj — vsaj prebirali!

Vemo, da mnogim taka hrana, kakor jo podaja „Bogoljub“, ne ugaja. Niso je vajeni; zanima jih bolj to, kar je lepega po šumnem svetu kakor kar v tistem kotičku duše. Taki naj poskušajo pomalem; morda se s časom privadijo, kar se privadimo tuje jedi, ki je prej nismo poznali.

Toda marsikam na Slovenskem valovi tega novega živahnega gibanja še niso pripluskali. Ondi prav posebno potrebujejo sredstva, da zanese tja svežega verskega duha in življenja. Ko bodo brali, kakó se drugod gibljejo, se bodo tudi sami za to uneli. Zató stori posebno dobro delo, kdor po takih krajih naš list razširja.

* * *

Irski otok, katoliški del angleškega kraljestva, imenujejo, kakor ste gotovo že slišali,

„otok svetnikov“. In dosledno tudi irski narod, ki je našemu v trpljenju močno podoben, narod svetnikov. Pač časten pridevek, da si častnejšega ne morejo želeti! — Ko bi pač mogli tudi o slovenskem narodu kaj takega reči! Toda svetnik se ne postane kar tako!

Delajmo, delajmo na to, da bo slovenski narod vsaj narod dobrih, poštenih, pobožnih kristjanov, — narod bogoljubov!

Srečno in veselo novo leto!

19 — Hvaljeno in češčeno naj vedno bo presv. Rešnje Telo! — 04.

Že trka novo leto na vrata in kmalu boste pisali na duri: 19 G † M † B 04. „Bogoljub“ bi rad hitel od vasi do vasi, od hiše do hiše, kjer prebivajo krščanski ljudje, pa bi voščil vsakemu posebej srečno pa veselo novo leto, na vrata bi pa pod vsakoletni napis zapisal: „1904. Hvaljeno in češčeno naj vedno bo — presv. Rešnje Telo! 1904.“ Pa zakaj tako? vprašujete. Zato — ker novo leto srečno ne bo, — če bo hvaljeno ne bo presv. Rešnje Telo. Vaše novo leto pa bodi srečno in veselo! Naj bo v novem letu Jezus Kristus vaša luč, ki naj vam kaže pot; vaš ogenj, ki naj vas greje; vaša pot, vaš kruh na potu v večnost.

Glejte, preljubi, pot, ki jo boste hodili v novem letu! Zdi se mi, kakor bi šli vsi skupaj v tujo, neznano deželo... Tema pokriva našo pot, ki bo nevarna za vsakogar izmed nas. Pot bo nevarna, zakaj ropar preži na potu, da bi nam

oropal predragoceni zaklad posvečujoče milosti božje, ki ga nosimo v zdrobljivih posodah svojih umrljivih teles. Ta ropar je satan in njegovi pomagači, so zgrabljivi volkovi, ki se nam bodo bližali v ovčji podobi. Pot bo nevarna, zakaj mreže so nastavljene, ki jih bo razpel pekel in zapeljivi svet. Pot bo nevarna, ker ob potu so izkopane jame, zijajo globoka brezna. Gorje nam, če pademo v brezno smrtne greha! Zato vam „Bogoljub“ kliče: Varno in oprezno hodite, da ne zaidete!

Gotovo bi pa zašli, če bi hodili brez luči. In katera je luč, ki naj vam sveti v novem letu? Tam na betlehemijski ravnini prihaja po noči na svet Jezus Kristus, luč sveta. Prihajajo po noči, da bi pokazal, da je on edino prava luč, ki preganja temo zmote in greha. On naj bo v novem letu vaša luč, ki je rekel: Jaz sem luč sveta;

kdor hodi za menoj, ne hodi po temi, ampak bo imel luč življenja. (Jan. 8, 12.)

Ali ste že čuli povest o dobri materi ob severnem morju? Sin je šel proti večeru na morje ribe lovit. Mrak lega čez goro in plan, in kmalu zagrne temna noč morsko ravan, ali sina ni še domov. Plaha stoji starka na obrežju ter gleda, kdaj se povrne ljubljani sin. Skrb in strah jej še raste, ko se začne morje peniti in dvigati valove. Ubogi sin! V temi, v viharju ne bo znal obrniti čolna proti materinemu krovu. Kaj naj stori? Strmite nad ljubeznijo materinsko! Zažge hišico, ki je bila sicer revna bajtica, pa jej je vendar bila ljuba in draga, zažge jo, da bi svitli plamen na morski obali sinu kazal pot iz teme, iz nevarnosti viharja...

Še več, kakor je bila ljubezen te dobre matere, je ljubezen Gospoda Jezusa Kristusa, ki je tudi prinesel luč na zemljo, da bi kazala pot v nebeško domovino. On sam je postal naša luč v tisoč in tisoč tabernakeljih, kjer se použiva ljubezni do nas. In večna luč, ki noč in dan gori pred tabernakeljem, priča o njegovi sladki navzočnosti, nam govori, da je Jezus luč našega življenja. Hodite tedaj v novem letu vsi v svitu večne luči in boste lahko vsikdar rekli: Gospod je moja luč in moja pomoč; koga se bom bal? Gospod je varuh mojega življenja; pred kom se bom tresel? (Ps 26 1.)

„Bogoljub“ vam tedaj, možje in mladeniči, vošči, da bi vam v novem letu vsikdar svetila luč tabernakelja, da ne zaidete v temo greha, da bi častili in ljubili presv. Rešnje Telo, da bi vam to češčenje postalo zastava večnega življenja in pa častitega vstajenja. Tudi vam, verne krščanske žene in dekleta, vošči „Bogoljub“ za novo leto, da bi romale vsikdar v luči tabernakelja, da bi ljubile Gospoda Jezusa v presv. Zakramentu, ki vam bo kazal pot skozi temo križev in težav, vam kazal pot v brezdnja in prepade greha, med roparji in zgrabljivimi volkovi.

Pa „Bogoljub“ ima še mnogo voščiti; čujte, naj vam še nadalje razlaga svoja voščila za novo leto! Reveži pač le predobro vedo, kaj je zima, kedar ni drv, ni denarja. V gorko zakurjeni sobi sedeti in se ob topli peči greti,

to je lahko, tako bi se lahko vsakdo zimi smejal v obraz. Kaj se pa pravi v mrzli sobi po zimi drhteti mraza, to vedo ubogi trpini!

Pa je še drug mraz, še bolj nevarna zima, kakor zima v naravi, in to je zima v človeških srcih. Nevarna je, ker ne malokrat trpi leto in dan, in človek, ki to zimo, ta mraz nosi v svojem srcu, je v nevarnosti, da se enkrat prebudi v nesrečni večnosti, kjer je jok in škripanje z zobmi. Preljubi, ali veste, kje je ogenj, ki taja led človeških src? Ta ogenj je Jezus Kristus sam, ki je prišel po zimi v betlehemske jasli, da bi pokazal za mrznjenemu človeštvu, da je on „neustvarjena ljubezen“, tisti ogenj, ki preganja zimo človeških src, tisti ogenj, ki taja led greha in dušne mlačnosti ter zaspanosti. Saj je sam rekel: Ogenj sem prinesel na zemljo in kaj hočem, kakor da gori? Da, Jezus Kristus je ogenj, ob katerem naj bi se vsikdar grela srca človeška in vnemala božje ljubezni.

„Ogenj! ogenj!“ — tako bi rad zaklical „Bogoljub“, da bi šel njegov glas čez hrib in plan, da bi šel v mesta in do zadnje gorske vasice, v slednje slovensko srce: ogenj, ogenj, gori! Oj pridite, mili Slovenci, pridite, pa ne gasiti, kajti tega ne morete, marveč pridite in strmite in glejte in občutite ta ogenj, grejte se ob tem ognju! Ogenj, ki ga vam kaže in ga vam bo celo leto kazal „Bogoljub“, je nepopisno lep in ljubezniv, tisočkrat in tisočkrat je lepši kakor migljanje zvezd na temnem nočnem obnebu. Ta ogenj je koristnejši in blagodejnejši in dela večja čuda v neumrjočih človeških dušah kakor pomladno solnce, ki priključuje iz zemlje nešteto cvetic in travic, ki obleče drevesa v prekrasno, cvetno svatovsko obleko. Ta ogenj priplapola noter v najbolj skriti kotiček človeškega srca ter ga napolni z nepopisno, radostjo in sladkostjo... Ta ogenj, ta sladki čudoviti ogenj gori tam v tabernakelju, tam v Srcu Boga Sina, ki se ljubezni do ubogega človeštva použiva pod revnima podobama kruha in vina. Po zimi je prišel v dolino solz, da bi pokazal, da je on pravi ogenj, ki preganja zimo človeških src. Zato vam, ljubi bralci, „Bogoljub“ vošči za novo leto, da bi se vsi pridno

grelj, greli celo leto, celo življenje greli ob tabernakelju, greli ob presv. Srcu Jezusovem, ki je ognjišče božje ljubezni, greli zato, da vam srca ne zamrznejo v zimi greha, da ledena skorja smrtnega greha ne pokrije vaših src. Gorje vam, če bi se imelo l. 1904 to zgoditi! Potem vam „Bogoljub“ rajši vošči mrtvaški oder in hladni grob, kajti črvi, hlad in tema groba niso tako strašni, kakor je strašen črv, hlad in tema smrtnega greha.

Sedaj gre pa „Bogoljubovo“ voščilo proti koncu. Želim vam še, da bi bil v novem letu Jezus Kristus vaša pot, vaš kruh na potovanju skozi solzno dolino! Dragi romarji, ki potujete skozi to revno solzno dolino, srečno naj vam bo leto 1904! Srečno romajte in nikoli ne pozabite, da ste romarji, kakor je bil popotnik v solzni dolini tudi vaš gospod Jezus Kristus. Na poti je prišel na svet, da je pokazal, da smo popotniki vsi. „Popotnik sem pred teboj in tujec, kakor vsi moji očetje.“ (Ps. 38, 13.)

Ker ste pa popotniki, ne pozabite jesti „kruha močnih“, da ne omagajo vaše noge, ne pozabite piti iz studenca „žive vode“, da vam ne poidejo moči. In kdo drugi je „kruh življenja“, kakor on, ki je rekel: Jaz sem kruh življenja. Vaši očetje so jedli mano in so umrli. Ta je

kruh, kateri z nebes pride, da, kdor od njega jé, ne umrje. Jaz sem živi kruh, ki sem iz nebes prišel. Ako kdo jé, od tega kruha, bo živel vekomaj; in kruh, katerega bom jaz dal, je moje meso za življenje sveta. (Janez, 6.) On je kruh, ki je bil, kakor lepo pravi sv. Peter Hrizolog, ki je bil v Devici vsejan, v mesu skvašen, v peči groba pečen, ki se v cerkvah pripravlja, na oltarje polaga, in se vsak dan ponuja vernikom kot nebeška jed.

Pridite tedaj leta 1904. prav radi in pogosto v božje gostišče, k tabernakelju! Tabernakelj vam bodi studenec vrtov, vir živih voda, ki z Libana deró. (Vis. pesem 4, 15.) Pojdite prav radi z živo vero in s skesanim srcem k angelski mizi, da boste lahko govorili z visoko pesnijo: Jedel sem satovje s svojim medom; pil sem vino s svojim mlekom: jejte, prijatelji in pijte in napijte se prelubi! (Vis. pesem 5, 1.)

Tedaj še enkrat: Vsem skupaj prav srečno in veselo novo leto! Jezus Kristus z vami, on vaša luč; Jezus Kristus z vami, on vaš ogenj; Jezus Kristus z vami, on vaša pot, vaš kruh na potu v večnost!

19 — Hvaljeno in češčeno naj vedno bo presveto Rešnjo Telo! — 1904.

dr. Josip Jerše.

Začetek božje poti na Brezjah.

Brezje so najbolj priljubljena in najbolj obiskovana božja pot na Slovenskem. Čez sto let stoji ondi mala kapelica Marije Pomočnice, kamor prihajajo verniki iz vseh slovenskih pokrajin, da si izprosijo tolažbe in pomoči v dušnih in telesnih potrebah. Veliki naval ljudstva trpi že kakih 40 let; a kdaj se je božja pot pričela, doslej še ni bilo znano. Splošno so mi-

slili, da so prva čudežna ozdravljenja l. 1863 in v naslednjih letih privabila ljudi, da so mnogoštevilneje začeli obiskavati čudodelno podobo.¹⁾ Domačini pa so pripovedovali, da so že preje ljudje iz okolice imeli veliko za-

¹⁾ Tako piše Lavtižar v svoji „Zgodovini župnij radoliške dekanije“ (str. 108). Opirajoč se na ljudsko sporočilo sem isto trdil tudi jaz v mali knjižici: „Božja pot Marije Pomočnice na Brezjah.“

upanje do Marije Pomočnice na Brezjah in se radi pri njej zbirali. Gotovega pa v tem oziru ni bilo mogoče dognati. Slučajno mi je pa pred par leti prišlo v roke neko staro pismo, katero nam podaja zanesljivo poročilo o prvem početku naše najznamenitejše božje poti.¹⁾

Iz tega poročila razvidimo, da se božja pot na Brezjah ni šele pričela sredi prejšnjega stoletja, temuč da je bila že zelo obiskovana v francoskih časih, to je v oni žalostni dobi, ko so naše slovenske dežele bile pod oblastjo krutega Napoleona.

Pismo je pisal župnik Urban Ažbe, ki je pastiroval v Mošnjah od leta 1796 do 1819, predstojnik romarske cerkve na gori pri sv. Joštu, Julianiju. Žal, da je shranjen le odlomek tega pisma, ker je spodnji konec odrezan. Pa tudi ta odlomek nam podaja zanimiv opis tedanjih žalostnih razmer in velikega zaupanja, ki ga je že takrat imelo naše slovensko ljudstvo do Marije na Brezjah. Pismo je pisano v latinskem jeziku in se glasi v slovenskem prevodu doslovno tako:

„Predragi gospod brat!

Po dolgem času sem slednjič vendarle našel ugoden trenotek, da Ti morem pisati. Stokrat in tisočkrat Te srčno pozdravljam in v bratovskem objemu poljubljam, želeč kmalu izvedeti, če si zdrav. Jaz sem sicer telesno zdrav, na duši pa zelo trpim. Suženjstvo Francozov mi povzroča toliko boleš. In ni čuda, če mi lastne nesreče in nadloge mojih ovčic duha popolnoma potarejo. Neznosni davki, ki presegajo vse naše moči, kruti nabor vojaških novincev, (ki se ne more izvršiti, ker so vsi mladeniči pobegnili na Koroško), in sledeče mu vojaške eksekucije bodo skoraj vse prebivalstvo spravile na beraško palico. Moji letni dohodki so se tako zmanjšali, da dobivam komaj tretji del prejšnje plače. Večji del mojih župljanov ne more naloženega davka plačati, ker jim je odvzeta vsaka priložnost za zaslužek in je kupčija popolnoma (uničena?) —

¹⁾ Listino je našel g. ekspozit Alojzij Šarec v arhivu romarske cerkve sv. Jošta pri Kranju in jo meni izročil. Sedaj jo hrani frančiškanski samostan na Brezjah.

(Tolažljivo je, da si je ljudstvo v teh nadlogah), izvolilo za pomočnico preblašeno Devico Marijo na Brezjah, kjer si že Ti z menoj maševal. K tej podobi se je ves postni čas ljudstvo iz okolice tako pogosto in mnogoštevilno zbiralo, da so zunanji duhovniki skoraj vsak dan, razun nedelj in praznikov, tamkaj opravili po štiri ali pet svetih maš.

Drugi dan mesca aprila, ko sem v tej podružnici izpovedoval otroke za veliko noč, se je zgodilo, da so štiri zunanje župnije s svojimi duhovniki prišle k tej cerkvi. Med njimi so bili tudi župljani iz Lesec, pa brez svojega župnika, ki ni hotel tjekaj iti; imel pa je najetega nekega duhovnika iz Radolice. Naval ljudstva je bil tisti dan tako velik, da je cerkev mogla zajeti komaj polovico vseh ljudi in da so bile vsled gnječe vse klopi v cerkvi strte. Jaz sem zadnji maševal in delil otrokom velikonočno sveto obhajilo. Po končani maši je neki meščan in trgovec — — — —“ (Konca manjka.)

Tako župnik Ažbe. Pridenimo še nekaj opomb, da bode pismo lažje razumljivo!

Ažbe sam je bil dal l. 1800 prizidati malo kapelico Marije Pomočnice k cerkvi sv. Vida. Zdi se, da se je v tedanjih burnih časih, ko so neprenehoma divjale strašne vojske in je morala cerkev vsled Napoleonovega nasilstva veliko trpeti, češčenje Marije Pomočnice med katoličani posebno razširjalo. Tudi njen praznik, ki se obhaja 24. dan majnika, je bil takrat ustanovljen. Ko se je namreč Papež Pij VII. rešil sužnosti cesarja Napoleona, ki ga je imel zaprtega v Savoni in Fontenblô, je ukazal, naj se v zahvalo za srečno vrnitev v Rim po vsem krščanskem svetu obhaja praznik Marije Pomočnice.

Pod Napoleonom so tudi naše slovenske dežele veliko trpele. Komaj so prišle pod francosko oblast, že so jim bili naloženi strašni vojni davki. Sama Kranjska je morala plačati 15,260.000 frankov francoskemu cesarju.¹⁾ Dežela ni zmogla tolike svote. A Napoleon je strogo iztirjaval naloženi davek. Vršile so se eksekucije z vojaško silo, ki jih omenja naše pismo. Cela posestva so prišla na boben. Kdor

¹⁾ Frank približno velja toliko, kolikor naša krona.

ni hotel, ali ni mogel plačati, so ga vtaknili v ječo. Mnogo plemenitnikov, duhovnikov, meščanov in kmetov so odpeljali kot talnike v Palmanuovo na Laško, dokler ni bila plačana zahtevana svota. Spomin na tedanje visoke davke se je tako globoko vtisnil v ljudsko dušo, da še dandanes na mnogih krajih davke imenujejo s francoskim imenom „fronke“. — Kruta sila je rodila krvav odpor. Na Dolenjskem in Notranjskem so se kmetje vzdignili zoper Francoze in jih veliko potolkli. Seveda je upornike zadela še strašnejša usoda.

Ginljivo je brati, kako se je ljudstvo v teh žalostnih časih zatekalo k Mariji Pomočnici na Brezje in pri njej iskalo rešitve izpod tujega jarma. In prošnje niso bile zastoj! Kakor papeža Pija VII., tako je tudi Slovence Marija

Pomočnica kmalu rešila Napoleonovega nasilstva. Leta 1813 je Kranjska prišla zopet nazaj „pod cesarja Fronca“.

Brezje so torej za nas Slovence zgodo vinskega pomena. Izpričujejo nam, kako je v težkih časih naš narod ohranil zaupanje do Boga in Marije in ohranil zvestobo do presvetle habsburške hiše. In zato nam je božja pot še častitljivejša, ker nas spominja nekdanjih bojov in nadlog ki jih je imel slovenski narod prestati, in katerih je bil rešen na priprošnjo Marije Pomočnice. Kmalu bode sto let, kar se je vse to vršilo. Naj bi se stoletnica najznamenitejše slovenske božje poti dostojno praznovala!

Dr. Jožef Gruden.

Šola krščanske popolnosti.

Bodite popolni, kakor je vaš Oče v nebesih popoln!
(Mat. 5, 48.)

Vsake umetnosti se je treba učiti; dolgo učiti, temeljito učiti, ako jo človek hoče temeljito znati in z vspehom izvrševati.

Največja umetnost na svetu pa je: voditi duše — svojo kakor drugih — v nebesa. Kakor je naslavnejša zmaga — sam sebe premagati, takó je najimenitnejše pa tudi najtežje delo, samega sebe uravnati po božji volji, upodobiti in izpopolniti po srcu božjem. Kakor umetnik napravi iz sirovega kosa kamna ali iz neobtesanega drevesnega debla z velikim trudom in skrbjo polagoma lepo, fino izklesano ali izrezljano človeško podobo, takó mora človek polagoma izklesati in upodobiti svoje po naravi sirovo, ker k vsemu slabemu nagnjeno srce, da postane nežno, mehko, pokorno, potrpežljivo, usmiljeno, čisto itd. In kakor se mora umetnik, pravimo, svojega dela učiti — samoukov je le malo — takó se mora učiti kristjan, da razume, da zna izvrševati svoj poklic: izpopolnovati svojo dušo in jo vspodobiti za nebesa.

Izpopolnovati sam sebe, svojo dušo, to je najimenitnejše, najplemenitejše delo. Če je lepa reč, obdelavati mrtev in mrzel kamen, okoren in brezobrazen štor, ter upodobiti iz njega človeško lice, koliko plemeni-

tejša in imenitnejša je obdelavati duhovno, umno, neumrljivo, od Boga s toliko ceno odkupljeno dušo in jo podobno storiti njemu — uzoru vse lepote!

To delo je pa ne le najplemenitejše, ampak tudi najpotrebnejše. Ni treba, da bi vsak človek znal lepe podobe izrezljavati; zató so poklicani le nekateri. Vsakdo pa ima od Boga dano dušo, ki jo mora tako pripraviti, zvariti, izrezljati, ugladiti in olepšati, da je Bogú podobna in vsled tega vredna njega, neskončno svetega, gledati v nebesih. To delo je najpotrebnejše na zemlji! „**L e e n o j e p o t r e b n o . . .**“

Pri vsem tem pa to delo ni prijetno, marveč težko, človeški naravi zoprno. Kamor je namreč narava nagnjena, — v slabo, — tja tišči. Če hočemo, da v slabo ne zaide, moramo jo s silo zadrževati, moramo ji silo delati, silo — samim sebi. „**N e b e š k o k r a l j e s t v o s i l o t r p i . . .**“ Kakor kipar silo dela kamnu, s silo — z dletom in kladvom — zbija po njem in odbija to, kar je nepotrebno za njegovo podobo, takó mora človek odbijati, odsekavati, odpravlјati, zatirati to, kar je za nas nepotrebno, — naša slaba nagnjenja in navade. In kakor kovač meči svoj kos železa v silnem

ognju, da postane mehko in voljno, potem ga pa neusmiljeno s kladvom obdeluje, da napravi iz njega kakršno podobo hoče, takó moramo mi mečiti svojo trdo, svojeglavno, uporno in okorno naravo, da postane mehka in voljna, ukloniti se božji volji in njegovi postavi. — To delo ni lahko, in če bi ga tudi kdo dobro znal, treba je vedne vspodbude, priganjanja, da ga človek tudi res hoče izvrševati.

Izpopolnovati sam sebe, to je najnujnejša in obenem najbolj vzvišena naloga naša na zemlji. To je naš poklic, katerega moramo imeti pred očmi, za katerim moramo hrepeneti vsak dan. Dandanes kliče vse po napredku in se baha ž njim. Kaj je napredek drugega kakor izpopolnovanje? Izpopolnujejo se hiše, da se vedno lepše zidajo, izpopolnovati se hoče obleka, če tudi se mnogokrat le poslabša, izpopolnuje se hišna oprava, razno orodje, stroji, — kaj bi naštevali — vse! Vse hrepeni po izpopolnjenju, vse hoče boljši biti. In pri tem, ko ljudje toliko mislijo na to, kako bi izboljšali in izpopolnili to, kar jih obdaja, kar je zunaj in okolu njih, pozabljajo na to, da bi izboljšali, izpopolnili to, kar jim je najbližje, do česar imajo prvo dolžnost, kar je znotraj v njih — sam sebe, svojo dušo, svojo notranjost. Sam sebi je človek prvi in najbližji, in izboljšati sebe je neskončno bolj potrebno in več vredno kakor izboljšati svojo suknjo.

Naše lastno izpopolnjenje — v tem je tudi naša prava sreča in blaženost, to naše dragoceno imetje in bogastvo. V sedmem poglavju knjige Modrosti govori modrec: „Prosil sem in dano mi je bilo spoznanje; klical sem in prišel je v mé duh modrosti. In cenil sem jo više kakor žezlo in prestol; in bogastvo se mi je zdelo nič v primeri ž njo. Tudi drago kamenje ji ni enako, kajti vse zlato je v primeri ž njo malo peska, in srebro je nji nasproti ilovica (Mod. 7, 7—9). Ta dragocena modrost, ki jo sv. pisatelj tako visoko povzdiguje, ni drugega kakor popolnost. Vse lepo in imenitno, za kar se ljudje toliko trudijo in pehajo, je kup smeti v primeri ž njo, kakor pravi sv. Pavel: „Vse imam za blato, da Kristusa pridobim.“ (Fil. 3, 8.)

Izpopolniti sam sebe je pa tudi naša stroga dolžnost. Jezus nam to naravnost in nakratko

ukazuje: „Bodite popolni, kakor je vaš oče v nebesih popoln!“ Svojega izpopolnovanja na zemlji nikdar ne dovršimo; vedno moramo hrepeneti po še popolnejšem. „Kdor je svet, bodi še svetejši; kdor je pravičen, bodi še pravičnejši“, govori učenec Jezusov, sv. Janez. Zato nas pa Bog pusti in gleda in prenaša na zemlji, da bi čas svojega življenja porabili, da se v tem času izpopolnimo, zboljšamo, obrusimo, ogladimo, očistimo in tako — dozorimo za nebesa.

To je torej veliko delo, velika umetnost izpopolnovanja samega sebe na zemlji: najimenitnejša, najpotrebnejša, pa tudi najtežja. Treba, da se je poprimemo, da se v njej pridno vadimo, da bomo dobri vajenci, pomočniki in — mojstri.

Kdor pa hoče kaj znati, kdor hoče mojster, umetnik postati, se mora učiti, mora v šolo hoditi. In šolo krščanske popolnosti hočemo odpreti v teh predalih.

Slovenci imamo malo ascetičnega slovstva, to je knjig in spisov, ki navajajo k bogoljubnemu življenju; premalo za narod, ki hoče veljati za pobožnega. Imamo sicer Tomaža Kempčana „Hodi za Kristusom“, sv. Frančiškega Saleškega „Filotejo“, tudi Scupolijeva „Duhovna vojska“ je že bila poslovenjena, pa je pošla, — gotovo najimenitnejša dela na tem polju. Vendar nimamo nobenega večjega sistematičnega navodila h krščanski popolnosti. Taka knjiga se pri nas, ki nas je malo, komaj izplača, ako jo izda posameznik na svojo roko. Duhovniki imajo dosti knjig, pisanih v drugih jezikih; drugih ljudi pa jo, če je nekoliko večja in dražja, le malo-kdo kupi. Zato bo skušal naš list, ki mora že po svojem imenu služiti temu lepemu namenu, po svojih malih močeh odpomoči temu nedostatku.

Sklenili smo torej sestaviti tako navodilo in je polagoma podajati bogoljubnim Slovencem in sicer po najboljših virih: Scaramelliju in Alfonzu Rodriguezu.

Razprava bo precej obširna, ako hočemo podati kolikaj popolno navodilo, in naš list jo bo mogel le v malih odstavkih prinašati, ker ne zmore več prostora. Pa če bo tudi celotno delo precej dolgo, bo vendar vedno nekaj novega prišlo na vrsto in na ta način ne bo dolgo-

časno. Ako pa bodo bravci le po malem dobivali to dušno pašo, jo bodo tem lažje zložno použili, dobro prebavili in si jo popolnoma prisvojili, saj tudi telesna hrana več zaleže, ako se uživa večkrat in pomalem. In učenci v šoli tudi dobivajo svojo porcijo znanosti pomalem v posameznih koscih; ko si en kosec vede popolnoma prisvoje, dobé šele drugega. Ta način poučevanja ima torej še veliko prednost pred tem, če bi izdali vso razpravo naenkrat. Nazadnje, če bo kazalo, bi lahko izdali celo razpravo v eni knjigi, da bi imeli ves nauk o popolnosti skupaj.

In ko bo končno pošla vsa ta razprava, bomo lahko vzeli drugo ascetično, nabožno delo,

in je prikrojili in priredili za Slovence. Na ta način si bomo — če bo po sreči šlo in bodo čitatelji našo namero za dobro sprejeli — polagoma malo namnožili to vrsto slovenskega slovstva.

Razpravo bomo takole razdelili:

Najprej določimo: Kaj je krščanska popolnost; potem bomo razdelili vse delo za krščansko popolnost v tri glavne dele:

- I. Sredstva, pota in pomočki, k popolnosti (molitev, zakramenti...)
- II. Zadržki popolnosti (strasti, skušnjave...)
- III. Sadovi popolnosti (čednosti, božje in dejanske).

Naša pomoč je v imenu Gospodovem.

Kakó je neki trgovec Božič obhajal.

Neki pobožen trgovec v Valenciji na Španskem, tako pripoveduje sv. Vincencij Fererij, je vsako leto na Božič opravljal neko posebno pobožnost v čast Jezusu, Mariji in Jožefu. Ta dan je namreč povabil k sebi in pogostil pri svoji mizi enega starčka, eno ženo in enega otroka. Bil je namreč trdno prepričan, da Bogu samemu storimo, karkoli revežem storimo dobrega, kakor je Gospod sam povedal. Zato je mislil pobožni mož, da v teh revežih pogosti Jezusa, Marijo in Jožefa samega.

Trgovec je umrl. Po smrti pa se je prikazal nekim pobožnim osebam, ki so zanj molile, in je rekel, da so se mu v trenutku

smrti prikazali Jezus, Marija in Jožef in mu rekli: „Ker si nas v svojem življenju v svojo hišo sprejel, zato sedaj mi prihajamo, da te sprejmemo v našo hišo.“ In takoj so povabili njegovo dušo k veseli nebeški svatbi.

Moder in srečen trgovec, ki je znal delati tako dobre kupčije, ki je naložil svoje kapitale pri sv. družini! — Ne moreš li tudi ti božične praznike kako podobno obhajati? Vsaj kako malo dobroto revežem v imenu sv. družine izkazati?

Resnica je in ostane: Karkoli komu dobrega storimo, Bogu storimo; Bog sam bo naš dolžnik in ob svojem času naš — plačnik.

Življenje sv. očeta Pija X.

Dne 20. julija je izročil Bogu svojo veliko dušo Leon XIII., ki je dolgo obenem in slavno vladal Cerkev božjo na zemlji, da mu je komaj dobiti para v zgodovini katoliške cerkve. Dasi ni videl popolne zmage sv. Cerkve nad njenimi sovražniki — tega na zemlji nikdar ni pričakovati, kajti cerkev ostane vedno vojskujoča cerkev — vendar je vzbudil pri katoličanih katoliško zavest, poživil katoliško življenje, pridobil ugled in veljavo sv. stolici pred celim svetom, kakor ni bilo zlepa kedaj prej.

Kdo bo naslednik velikemu Leonu?, takó so se popraševali že leta in leta katoličani in nekatoličani. Študirali so kardinale, presojali, ugibali in volili. Kako vrvenje, ugibanje, popraševanje in pisarenje o tej stvari pa je šele nastalo, ko je Leon XIII. res legel na mrtvaško posteljo in zaprl svoje oči! Kaj pa šele tiste štiri dni, ko se je sveti kolegij kardinalov sešel v konklavu, da iz svoje častite srede izbere — namestnika Sina božjega na zemlji! Zares veliki, za celi svet vele-pomenljivi, osodni trenutki! Ni čudno, če je

celi svet napeto zrl proti Rimu in nestrpno čakal, kako poročilo bo od tam prišlo. Kdo bo? Kdo bo? — —

Imenovali so se razni kardinali; med njimi se je mimogrede slišalo sem in tje tudi ime beneškega patriarha, vendar da bi bil res ravno on srečni izvoljenec, je malokdo resno mislil. Njegov jasni, domači, simpatični obraz nam je vsem dopadel, ko smo gledali in študirali slike častitega zbora kardinalskega, toda njegovo dosedanje življenje nam ni bilo nič znano, dasi je bil nam najbližji italijanski kardinal. Vsak je imel svojega kandidata. Največ simpatij med katoličani je pač imal odlični kardinal Rampolla, čegar dosedanje delovanje nam je bilo tudi najbolj znano, ker je bil državni tajnik — desna roka — Leona XIII.

Tisti štirje dnevi konklava nikakor niso hoteli minuti.

Ko je tedaj dne 4. avgusta, sv. Dominika dan, nekoliko čez poldne prišlo poročilo iz Rima preko Dunaja v Ljubljano, stal je pisec teh vrstic prav blizu telefona, po katerem smo izvedeli težko pričakovano novico. Bili smo — kar nas je bilo — tihi, da si skoro sopsti nismo upali, da bi pač poslušavcu na telefonu kaka beseda ne ušla. Sedajle velja! Katero bo tisto srečno ime, ki ga bomo slišali?! — Ko je tedaj gospod, ki je poslušal pri telefonu, izgovoril šepetaje: „Sarto“, tedaj smo lahko — osupnili. Sarto! Sarto! kdo bi bil pričakoval!...

Pa ni bilo časa mnogo premišljevat. Kardinal Sarto — Pij X., šlo je naprej od mesta do mesta, od vasi do vasi, od ust do ust.

Torej Pij X. — naš novi sv. oče in pri tem ostane! Ko bi le kaj vedeli o njem! Pa ga tako malo poznamo! — In brž smo poiskali njegove slike, da smo si ga v duhu predstavili, in šli smo iskat kaj podatkov iz njegovega življenja. In ko smo izvedeli, da je novi papež sin preprostega revnega kmetiča, tedaj nam je — zažarelo lice v veselju. Sicer so tudi grofje imenitni, če so katoliški, toda nekdanji vaški bosopetec — sedaj na prvem prestolu sveta, to nekaj velja! Zvedši pa dalje, da je sedanji papež bil nekdanj župnik, bil celó celo vrsto let kaplan, da se je povspel

od najnižje cerkvene stopinje do najvišje, vzkliknili smo: Tá pa tá! Ta bo pravi! —

In kmalu po prvih dneh so jeli časniki pri-
našati razne zgodbe iz njegovega življenja, risati razne poteze njegovega značaja, in — čem jasnejša je stala pred nami podoba njegova, tem lepša, tem pri-
kupnejša se nam je videla!

Danes nam stoji slika Pija X. živo pred očmi. Komaj dobra dva meseca po njegovi izvolitvi je izdal vodja zavoda Campo santo v Rimu, monsignor dr. Anton de Waal, veliko, 160 strani obsežajočo nemški pisano knjigo, v kateri razgrne pred očmi čitatelja tek življenja sv. očeta Pija X. Mi smo to knjigo brali z velikim zanimanjem in velikim veseljem, — bolj kakor kakoršnokoli povest —, in čem dalje smo brali, tem bolj je raslo v nas spoštovanje in navdušenje za sv. očeta.

In sklenili smo, svojim čitateljem podati životopis Pija X., posnet po tej knjigi. Ne bomo vsega prinesli, kar ima imenovana knjiga, ki se na prvih 60 straneh najprej ozira nazaj na Leonovo življenje in delovanje in potem natančno opisuje volitev v konklavo, marveč posneli bomo le životopis sam, kolikor je za naše razmere primerno.

Životopis ta je povsem verodostojen in zanesljiv. Pisatelj je nabral podatkov iz življenja sv. očeta na krajih samih, koder je sv. oče nekdanj bival ali pa jih poizvedel od njegovih najbližjih znancev; da, na nekatera vprašanja je sv. oče sam pisatelju pismeno odgovoril. Pisatelj je pisal knjigo, kakor sam zatrjuje, z veliko ljubeznijo in spoštovanjem, želeč, da bi vzbudila pri drugih isto spoštovanje in isto ljubezen; toda pisal je odkritosrčno. „Ako — pravi — ako čitatelj ne najde v knjigi nikakih človeških slabosti in pogreškov omenjenih, naj bo prepričan, da bi bil rad podoben papeževu bolj temno naslikal, ko bi bil našel kako senco na značaju in v življenju njegovem. Pa je nisem našel nobene. Le on sam bo v svoji skromnosti in ponižnosti takih pogreškov dosti našel.“

Po tem uvodu lahko takoj pričnemo z opisovanjem življenja sv. očeta.

(Dalje.)

Misijon v južni Afriki.

Naš list bi ne nosil po pravici imena „cerkveni list“, ko bi se ne brigal tudi za misijone. Kdor ljubi Cerkev božjo, njemu ni mar samo, da ta božja hčerka ondi cvete, koder že ima svoj dom, marveč da se tudi tam razširja, kjer je še ne poznajo.

Naša misijonska slička nam kaže uboge zamorčke, ki jih žene poosebljena brezsrčna dobičkaželjnost in kruta krvoločnost zvezane in zmučene — na semenj, v sužnost. Siromaki! Komú bi se ne smilili! Morda so bili nenadno napadeni nič hudega sluteč v temni noči in povezani, ali pa so bili premagani v hudem boju, v katerem so od krogle zadeti padli njih dragi domači, oni pa so bili ujeti, povezani in vklejnjeni ter odgnani od l ubega doma bogvé kam... Na poti trpé lakoto, žejo, vročino; omagujejo in medlé trpljenja, da bi se jih kamen usmilil, samo ti krvoločneži ne! Kako nečloveško početje! Koliko vzdihov čuje, koliko trpljenja, koliko gorja, koliko solz, koliko krvi gleda zemlja afriška!... Kako more omikani svet mrzlo in brezbrizno gledati ta grozni prizor; kako krščanska srca biti brezčutna ob pogledu tolikega gorja!?

Na drugi strani sličice pa je vprizorjen sveti Peter Klaver, ki odvezuje verige ubogim zamorskim sužnjem. Ta sveti mož je posvetil vse svoje življenje skrbi za uboge zamorce, ki so jih prevažali iz Afrike v Ameriko v sužnost. Zato ga je sv. oče Leon XIII. proglasil za patrona afriškim misijonom in misijonarjem.

Po tem svetniku se imenuje družba, ki jo je ustanovila plemenita grofica Marija Terezija Ledochowska v Solnogradu v ta namen, da bi pomagala misijonom in misi-

jonarjem v Afriki reševati in krščevati bedne zamorce: Družba sv. Petra Klaverja.

Ta družba nam zato močno ugaja, ker je namenjena Afriki, najbolj zapuščenemu in zanemarjenemu delu sveta, ker želi podpirati afriške misijone, in sicer misijone — ne kakega posameznega kota dežele — marveč cele Afrike. Družba sv. Petra Klaverja je stara še-le kakih 7 let, pa ima svoje naselbine (samostane) že na peterih krajih: v Solnogradu, na Dunaju, v Trstu, v Milanu in v Rimu. — Družba izdaja svoj časnik „Odmev iz Afrike“ (Echo aus Afrika) v peterih jezikih: nemškem, poljskem, češkem, italijanskem in francoskem v mnogo tisočih izvodih. S tem hoče vzbuditi po Evropi zanimanje in sočutje z ubogimi afriškimi trpiní. Gotovo preblag namen!

Predstojnica družbe, grofica Ledochowska, je želela in opetovano prosila, naj bi izdajali njen list „Odmev iz Afrike“ tudi v slovenskem jeziku. Odgovorili pa smo ji, da pri nas Slovencih ne kaže, da bi imeli za vsako stvar poseben list, kar si lahko privoščijo večji narodi, sicer bi svoje moči preveč razcepili. Obljubili pa smo ji, da hočemo odmeniti tej zadevi eno poglavje v našem cerkvenem listu. Na ta način bomo sicer mogli prinašati manj poročil iz Afrike kakor v samostojnem listu; pa bo to malo, kar bomo prinesli, imelo toliko več brancev. Tudi naš namen je pri tem: Slovence opozoriti, da pogledajo malo preko ozkih mej svoje domovine po širnem svetu, da pogledajo doli v črno Afriko, ta velik del sveta, kjer vlada še smrtna senca poganstva in suženjstva v vsej svoji grozi, in da se začno zanimati ter sočutje imeti z ondotnimi trpiní.

V Afriki delajo na raznih krajih razni redovi, razne misijonske družbe. Sedaj bomo prinesli poročilo o tem, sedaj o drugem misijonu.

Začnimo danes pri južnem delu Afrike!

Tam doli v spodnjem koncu Afrike — v Natalu — so ustanovili leta 1882. trapisti iz Marije-Zvezde v Bosni svojo naselbino med Kafri. Začetek je bil grozno težak; dolgo so morali prišli redovniki pod milim nebom biti in prenočevati, predno so si postavili ilovnate koče. Zelo težko je bilo zamorce pridobiti, da so misijonarjem kaj zaupali. Kajti Buri kakor Angleži so te siromake kar streljali, da so jim mogli zemljo ugrabiti (!) Tudi Buri tedaj so delali s prvotnimi naseljenci neusmiljeno, grdo. To treba pomniti!...

Misijonarjem je bilo treba velikanske požrtvovalnosti in ljubezni, da so domačine prepričali, da jih niso prišli preganjat in morit, ampak jim le dobrote delit. Zgledi krščanskega junaštva, skrb za bolnike, zlasti za zapuščene gobovce, so zamorce polagoma prepričali o dobrih namenih misijonarjev. Razna dela, rokodelstva in umetnosti, ki so jih trapisti učili, so črnim dopadle; naučili so se polagoma poljedelstva in raznih rokodelstev. Kafri so pokazali, da se lahko učé, četudi so močno lenobi nagnjeni; pri njih mora samo žena delati.

Dobrih dvajset let so trapisti doli, in kako so v tej kratki dobi zemlji lice spremenili! Danes imajo črnici mesto revnih koč, v katere so morali lezti po vseh štirih, že čedno zidane hišice. Sem doli naj bi prišli tisti, ki trdé, da katoliška Cerkev nič ne stori za omiko ljudstva! — Prej skoro nikdo ni vedel, koliko je star, sedaj imajo trapisti že redne krstne, poročne, mrtvaške knjige, kakor pri nas.

Že so vzgojili par mašnikov-zamorcev. Nekega mladeniča so z 18 leti krstili in poslali v Rim; ondi je v devetih letih dovršil vse gimnazijske in bogoslovne nauke in se naučil šest jezikov. Neki drugi črnc, dr. Müller po imenu, ki ga je neka monakovska družina z imenom Müller dala na svoje ime vzgojiti, govori sedem jezikov. Bilo je veliko veselje, ko se je črni duhovnik vrnil iz Rima v domovino, pričakovan od svojega postarnega očeta in svojih bratov in sester, katerih je bilo 30,

kajti njegov oče je imel šest žer-á. Kmalu se bo ondi zgodil ganljiv dogodek, da bo sin očeta krstil. Od domačih črnih duhovnikov si obetajo misijonarji mnogo vspeha.

V Marianhillu, svoji glavni naselbini, imajo trapisti skoro celo mesto: stanovanje, obširne delavnice, celo tiskarno imajo že ondi. Iz Marianhilla pa so ustanovili že 34 drugih misijonskih postaj, v katerih biva 700 redovnikov in redovnic. Od Marianhilla najbolj oddaljena postaja je 3800 kilometrov daleč; to je daljša pot, kakor čez celo Evropo. Trapistovski misijoni segajo do vzhodnoafriškega nemškega ozemlja in do vznožja gore Kilimandžaro, ki jo večni sneg pokriva. Na tem prostranem prostoru se govoré trije različni kaferski jeziki. Kaferski jezik je zelo težak in ima mnogo drugačnih glasov kakor naši jeziki, pri katerih se mora z jezikom nekako pokati.

Trapistovski red ima preživiti vsak dan 3000 oseb in je izdal lansko leto 60.000 kron za žito iz Amerike.

Na ozemlju, po katerem se razširja trapistovski misijon, se je deloma bila znana vojska med Buri in Angleži. To kar tukaj povemo, povzemamo iz predavanja nekega trapistovskega brata, ki ga je imel nedavno v Solnogradu. Ta je povedal nekaj sicer kratkih a izredno zanimivih podatkov o Burih za nas, ki smo se za časa vojske tako zanimali in sočustvovali z Buri. Brat je rekel, da so se tedaj poročila o grozovitosti Angležev nasproti Burom precej pretiravala, in se je izrekel manj ugodno o Burih, kakor smo sodili o njih za časa vojske. Buri misijonarjem niso naklonjeni. (Buri so po veri protestantje.) In če bi bili Buri zmagali, bi bili morali trapisti najbrž deželo zapustiti... Buri namreč želé, da bi se črnici ne povzdignili nad svoje dosedanje nizko stališče in postali njim enakovrstni in enakopravni. Nemška vlada Nemcem ravno ne napravlja težav; angleška pa jim naklanja popolno prostost in varstvo. Ona priznava veliko kulturno delo trapistov, ki so res pionirji omike in prave krščanske prosvete med tem zapuščenim rodом.

Sv. oče pridno vabi in sprejema k sebi rimske katoličane, razdeljene po župnijah. Ker on ne more k njim izza vatikanskih zidov, pa oni hité k njemu. V velikih množicah prihajajo k njemu. Ondi jim govori, se ž njimi podomače razgovarja in jih blagoslavlja. Seveda so vsi navdušeni zanj.

50 letnico razglašanja Brezmadežnega spočetja bo praznoval katoliški svet prihodnje leto: 1854—1904. Na praznik te skrivnosti, 8. decembra, bo sv. oče sam v cerkvi sv. Petra v korni kapeli z vso slovesnostjo kronal podobo Brezmadežne.

Versko življenje med Slovenci na Vestfalskem. V Nemčiji na Vestfalskem živi več tisoč slovenskih dalavcev. Več let že hodijo očetje frančiškani po enkrat ali dvakrat na leto tje, da jih spovedó, kateri se hočejo dati spovedati. Prav žalostno pa je, kar pravi preč. P. provincijal v svojem poročilu na knezoškofijstvo, „da po sporočilu dosedanjih misijonarjev bi bilo popolnoma odveč, da bi po dvakrat na leto tja hodili, ker je o velikonočnem času za silo najti nekoliko spovedancev, o drugem času pa je vse prizadevanje brezvspešno“. — Ker stalnega slovenskega duhovnika nimajo, zato je vse hvale vredno, da se je eden izmed tamošnjih nemških duhovnikov, č. g. Köster v Hambornu, njim na ljubo slovensko naučil. Poleti je bil imenovan gospod na Slovenskem, da se slovenščine še bolje nauči. Zanimivo je, kar nam je gospod poročal potem, ko se je bil zopet vrnil v svojo domovino. Prepričani smo, da bo dopis zanimal tudi druge, zlasti gospode duhovnike. Priobčujemo ga doslovno, da se razvidi, koliko se je gospod našega jezika priučil:

Srečno sem došel domu. Ko sem obiskal Kamnik in Brezje in Wintgart in Bled, sem se obrnil v Beljak, drugi dan iz Beljaka v Munakovo, tretji dan iz Munakova v Hamborn; soboto,

5. septembra zvečer ob deveti uri sem prišel doma. Desetega septembra sem pričel šolo, pa ne novega šolskega leta, to se prične pri nas o velikonoču. Dopadlo mi je dobro, predobro na Slovenskem, lepa dežela, prijetni in skrbni duhovniki, znažne in čedne cerkve; ljudstva nisem zadosti spoznal; pa sem se prepričal, da ni na Slovenskem, vzlasti na Kranjskem, versko in cerkveno življenje slabo, četudi pri nas je neugodna sodba o avstrijskih cerkvenih razmerah. Jaz se rad spominjam svojega slovenskega potovanja.

Ko sem došel nazaj, sem imel v prvem društvem shodu govor o svojem potovanju. Ker sem to naznanil, je mnogo Slovencev bilo pričujočih in so večkrat vpili „Živijo“ i. t. d. Več jih je me že poprej v sobi poiskalo. Nedeljo dne 20. septembra je društvo imelo skupno presveto obhajilo. Jaz sem slovensko spovedoval; pa samo dvajset je prišlo k meni za spoved; nekateri so se spovedali nemško pri drugih, morebiti ker znajo dosti nemškega in so mi preveč znani; nekateri so pozabili zakramente, ker je malo poprej bil plačilni dan. V bólnici pa se je štirinajst Slovencev od samih sebe oglasilo, naj bi se spovedali pri meni slovensko. To je bilo nenavadno. Pred osmimi dnevi sem prevedel neko hudo bolano starko v bližnjem mestu Meiderich-u. Zadnjo nedeljo pa sem popoldne opravil službo božjo s pridigo v naši župniški cerkvi; to sem tudi naznanil v dveh podružnicah, ter je mnogo Slovencev prišlo. Reklo mi se je, da je bilo 400 ljudij Slovenci so se veliko veselili. Potem so bile molitve, pesmi in na koncu pete litanije lavretanske. Nedeljo, dne 20. septembra, je bila tudi procesija z Najsvetejšem zahvalna zaradi žetev; tudi društvo sv. Barbare se je vdeležilo s svojo zastavo in smo molili in peli slovensko. Odzdaj morejo naši Slovenci vsako nedeljo se spovedati slovensko, sem jim to naznanil. Ako

bo mogoče, bom jim opravljal enkrat na mesec gotovo nedeljo popoldne službo božjo s pridigo. Bog naj blagoslovi moje delo in bodi milostljiv mojim Slovencem. On bodi tudi z Vami in Vas živijo!

Z odličnim spoštovanjem udani

Köster, šolski voditelj.

Društvo sv. Rafaela. Sv. nadangelj Rafael se je ponudil mlademu Tobiju za spremljevalca na dolgem nevarnem potu. Veliko jih hodi v naših dneh tako dolgo in nevarno pot vse križem po svetu! V koliki dušni in telesni nevarnosti so naši izseljenci! — Zato se je že davno osnovalo v Nemčiji in pri nas v Avstriji na Dunaju društvo pod imenom sv. Rafaela, ki ima namen, skrbeti za ljudi, ki se selijo v tuje kraje, da jih varuje v prvi vrsti duševnih nevarnosti, pa tudi — kolikor

je mogoče — drugih nezgod. V kratkem pa se ima osnovati v Ljubljani podružnica tega društva za naše izseljence. Silno potrebna in koristna naprava! — Ko bo kaj več gotovega, bomo več spregovorili.

„Straža“ na Dunaju. V cesarskem mestu na Dunaju biva dokaj Slovencev, ki so bili v verskem in v vsakem oziru doslej zelo zapuščeni. Pred kratkim pa so ustanovili ondi dobri ljudje katoliško društvo „Straža“, ki naj bi v sebi združevala po velikem mestu razkropljene Slovence. To društvo bo pa tudi skrbelo, da bodo imeli Slovenci tudi svojo božjo službo, če ne vsako nedeljo, pa vsaj včasih. Čast gospodom, ki so se spomnili te tako potrebne naloge! — Tako društvo bi morali osnovati povsod, koder bivajo Slovenci med tujci!

Spremembe v ljubljanski škofiji. Premeščeni so čč. gg.: Val. Oblak iz Borovnice v Šenčur pri Kranju, Jakob Ogrizek iz Vrem v Borovnico; čč. gg. Jožef Potokar, beneficiat v Šmartnem pri Litiji za stolnega vikarja v Ljubljano; Franc Kralj z Jesenic za beneficiata v Šmartno pri Litiji; Iv. Prijatelj iz Sodražice na Jesenice; F. Pavlin iz Rovt v Sodražico.

Novomašnika tržaške škofije: 27. dec. sta bila posvečena čč. gg. Aleksander Martelanc in Jožef Flego. Prvi bo imel novo mašo sv. Treh kraljev dan v Barkovljah, drugi 29. decembra na Sv. gori.

Prva Marijina družba na Koroškem. Končno se je drugim slovenskim deželam, kjer je združevanje mladine pod Marijinim imenom rodilo že toliko lepih cvetov, pridružila tudi Koroška. Prva luknja v led je narejena, — prva Marijina družba ustanovljena. Mala župnija Kazaze, ki ima vrlega pastirja, je dvignila zastavo Marijino. Veseli smo, da moremo v prvi številki le-

tošnjega letnika prinašati to lepo novico. Prejeli smo o tem sledeče poročilo:

Iz Kazaze na Koroškem. Nekaj veselega moram Vam vendar tudi s Koroškega poročati. Za župnijo Kazaze se je ustanovila prva Marijina družba na slovenskem Koroškem. Dasi je verski duh v podjunjski dolini še precej dober, je bilo vendar treba premagati marsikatero težavo in prav dobro vemo, da nas težkoče še čakajo. A prvi in glavni korak je storjen in naše upanje je Marija, ki bo nam pomagala še naprej. Oglasilo se je 18 poštenih deklet in se je prvi sprejem vršil dne 6. dec. pri božji službi. K sprejemu je prihitel iz Celovca č. g. dr. Jan. Arnejc, kar je slovesnost jako povzdignilo. Njegove goreče besede so napravile na župljane globok vtisk in odstranile gotovo marsikak predsodek. Ginljiv je bil nagovor na dekleta. Bog daj, da bi jim ostale pomenljive besede v vednem spominu; gotovo bodo potem vedno ostale prave Marijine hčerke. Marijina družba bo, kakor povsod, gotovo tudi

pri nas veliko pripomogla, da se bo v župniji poživil pravi krščanski duh ter novo lepo krščansko življenje. Upamo tudi, da bodo našemu zgledu sledili še drugi kraji, zakaj v mnogih župnijah so razmere ugodnejše, kakor pri nas. Skusili bomo združiti tudi mladeniče, in če je potem mladina naša, se ne bojimo nobenega sovražnika, naša bo tudi prihodnost! Vsem Vašim čitateljem se priporoča naša Marijina družba in koroški Slovenci v pobožno molitev.

Iz Artič: K zadnjemu Marijinemu prazniku se je pri nas obhajala tridnevna v spomin začete petdesetletnice dogmatizacije brezmad. Spočetja D. Marije, kateri spomin se bode po naročilu prečastitega knezoškofijstva v Mariboru ponavljal osmi dan vsakega meseca l. 1904. z majhno pobožnostjo Mariji v čast. V prav obilnem številu so prihajali verniki k tej pobožnosti ter prejeli sv. zakramente, kolikor jim je bilo mogoče na vrsto priti. Krona te lepe svečanosti pa je bilo slovesno sprejemanje mladeničev in mladenk v Marijino družbo. Mladeničev se je 49, mladenk pa 115 Mariji posvetilo. Naj jih Marija blagoslovi, da bi vsi stanovitni ostali.

Iz Sore. Velika žalost je v župniji za odislim g. župnikom Fr. Hiersche-tom. Pičlih 6 let je bil ondi in ustanovil Marijine družbe za vse štiri stanove, tretji red, češčenje sv. R. Telesa, malo hranilnico itd. Dekliška Mar. družba mu izreka tem potom najsrčnejšo zahvalo za ves veliki trud, za vse lepe nauke obetajoč, da se hoče po njih vedno ravnati. — Smrt pa je pobrala iz Mar. družbe 26 letno Marijo Kokalj. Življenje te blage device je bilo nekaj nenavadnega med svetom. Bila je ponižna, nepoznana, molčeča. Sv. zakramente je prejela vsak teden z veliko pobožnostjo. Molila je vsak dan vse tri dele rožnega venca in sicer premišljevala tako počasi, da je minula poldruga ura ali dve uri, preden je zmolila en del rožnega venca. Kristusovo trpljenje je premišljevala cele ure. Če je bila sama pri delu, je molila rožni venec v čast Srcu Jezusovemu, katero je vedno goreče ljubila. Posebno je častila sv. Barbaro; vsak dan je molila nji v časte, in ravno svete Barbare dan je izdihnila svojo blago dušo. — Pri pogrebu smo ji lepo zapeli več pesmi. Na veselo svidenje onstran groba!

Iz Polján nad Škofjo Loko sporoča dekliška Marijina družba zahvalo ravnokar v Staro Loko

odislemu g. kaplanu I. Florijančiču, ki je skrbno vodil družbo in ji priskrbel krasno novo zastavo, ki je družbi v čast in veselje. Zastava stane 668 kron. Družba je bila ustanovljena l. 1900. — Smrt je pobrala vsako leto eno družabnico s seboj, štiri so stopile v samostan. Sedaj šteje okolu 100 udov; oglašajo se pa vedno še novi. Naj bi se družba množila, krepila in cvetela v prid družabnicam in v čast Marijino!

V Logatcu sta obhajale Mar. družbi 8. decembra svoj glavni družbeni praznik. Ob ti priliki bilo je nanovo vsprejetih 14 mladeničev in 16 deklet. Tudi so imeli skupno sv. obhajilo. Bilo je veliko veselje. — 18. novembra je umrla pridna družabnica, Elizabeta Gostiša. Na njen god so ji zapeli mrtvaški zvonovi. Pogreb je bil zelo veličasten. Tovarišice so ji izkazale zadnjo čast z velikim spremstvom, s svečami in venci in ganljivim petjem. Naj se veseli v preblaženi družbi Marijini!

Nova knjiga za Marijine družbe. Očetje Cistercijani v Zatičini so izdali ravnokar molitvenik: Marijin otrok, vodilo za ude Marijine družbe. Za danes to novost samo priobčujemo; več bomo spregovorili o knjižici v prihodnji številki.

Zahvala za uslišano molitev.

Neka žena iz Šmartna pri Litiji se zahvaljuje lurški Materi božji za srečno prestano smrtno-nevarno operacijo. — H. U. in M. brezmadežni D. Mariji za ozdravljenje nevarno bolnih nog po opravljeni dvakratni devetdnevni, ko ji je zdravnik že vse upanje vzel. — Marijina hči iz P. sv. Jožefu in sv. Antonu, da je srečno našla izgubljeno važno stvar. — Mar. hči Srce Jez. in Materi b. za zboljšanje zdravja. — M. J. Srcu Jez., Materi božji in sv. Antonu Pad. za uslišano molitev in povrnjeno zdravje. — Neka oseba iz R. sv. Antonu Pad. za zboljšano zdravje. — Nekdo Jez. Srcu, Materi b. in sv. Antonu Pad. za večkratno uslišano molitev.

Darovi.

Za Afriko: Najdeno 2 K. — **Za uboge Macedonce:** Neimenovana 6 K, I. K. 10 K. — **Za pogorelce v Srednji vasi:** I. K. 10 K. — **Za kruh sv. Antona:** Jožef Rakún iz Rečice 5 K. — **Za bratovščino sv. Dižma:** Jozefa Sever iz Zatičine 11'44 K; Antonija Fajfar iz Kranja 4'40 K.

Kako se pošilja naročnina na „Bogoljuba“.

Vestni naročniki so steber vsakega časopisa. Vestni, pravimo. Taki pa so tisti, ki o pravem času in točno poravnajo svojo naročnino. Le tako je mogoče, da more tudi časopis nasproti svojim naročnikom izpolniti svoje dolžnosti. Ako je dana trdna in točna podlaga, bo časopis napredoval in se razvijal takó, da bo vsestransko ustrezal naročnikom. Zato „Bogoljub“ z novim letom opozarja svoje naročnike na to njihovo poglavitno dolžnost. Da ji bodo pa lažje zadostili, jim hoče iti kar je mogoče na roko.

Dozdaj je bila „Bogoljubu“ v ta namen priložena poštna *nakaznica*. Toda tisti, ki se je te nakaznice poslužil, je moral pritisniti nanjo znamko za 10 vinarjev. Pošiljanje naročnine je torej naročniku povzročilo nekaj, če tudi neznatnih stroškov.

Poslej ne bo več tako. V današnji številki imajo naročniki pred seboj *položnico* poštne hranilnice. Pomočjo te položnice se lahko naročnina pošlje popolnoma brezplačno.

Treba pa je, da je ta položnica *pravilno* posana. Zato prinašamo tu *popis* in *obrazec*, kako je položnica pravilno izpolni.

Na prvi pogled zapazite, da je položnica razdeljena v *tri* dele. *Levi* kos nosi naslov: *Prejemnica*, *srednji*: *Položnica*, *desni*: *Vpisnica*. Na levem kosu je natiskano, *komu* velja pošiljatev,

namreč: *Upravništvu „Slovenca“ in „Domoljuba“*. (Seveda tudi velja za „Bogoljuba“, če tudi ni to posebej povedano.)

Vsa stvar se tako-le napravi:

V „*Prejemnici*“ (levo stran) se napiše zgoraj najprej s števkami K **1 h 60**, potem z besedami kron *ena* (vinarje ni treba pisati z besedami). — Na srednjem delu (v „*Položnici*“) se zopet napiše najprej zgoraj svota s števkami K **1 h 60**, potem priimek, ime, stan in kraj naročnika. Če bi na primer *Umnik Janez* z Vrhnike h. št. 15, 10. januarja 1904 poslal naročnino, bi moral tako-le napisati: vplačanjem od *Umnik Janeza, posestnika*, stanujočem na *Vrhniki* št. 15; spodaj pa: dné *9. januarja 1904*. — Na desni strani v „*Vpisnici*“ pa zgoraj zopet svoto K **1 h 60** vplačana po *Umnik Janezu, posestniku na Vrhniki*, št. 15.

Tako se *mora* položnica v *vseh treh delih* izpolniti in potem oddati na pošti z denarjem vred. Na položnico je treba pisati s črnilom; *dan* se mora zapisati tisti, ob katerem se denar na pošti odda. Pisati se mora *razločno* in se ne sme *nič prečrtati*.

Da boste vso stvar lažje razumeli, prinašamo tukaj *obrazec*, pravilno izpolnjen. To, kar je zapisano z *ležečimi črkami*, mora naročnik napisati, tako-le:

 Prejemnica

o vlogu od K **1** h **60**, t. j. kron **ena**

na čekovni račun pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu na Dunaji, št. **824.797**

Imetnik računa:
Upravništvo „Slovenca“ in „Domoljuba“, LAIBACH-LJUBLJANA

Položnica

o vlogu od K **1** h **60**
vplačanjem po **Umnik Janezu, posestniku Vrhnika št. 15**
stanujočem
na čekovni račun pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu na Dunaji, št. **824.797**
dné **9. januarja** 190 **4**

Naj napiše stranka.

Vpisnica

Naj napiše stranka { vlog K **1** h **60**
vplačan po **Umnik J., posest. Vrhnika št. 15.**

Račun št. **824.797**

V poštno-hranilničnem uradu vpisal _____

Podpis poštnega uradnika: _____

Poštni pečat: _____ **24**

Poštni pečat: _____ **24**

B. Ako bi kdo hotel kaj *naročiti* upravništvu (premembo naslova ali kaj takega), naj obrne položnico in naj to napiše na drugi strani v *srednjem* oddelku, kjer je prostor za *dopisovanje*. A prilepiti mora na tem mestu znamko za 5 vin.

Kdor bi si, a vkljub temu našemu poduku ne znal pomagati, naj poprosi domačega gospoda župnika ali kapelana, ki bosta gotovo rada postregla. Denar naj pošlje *tako*, še meseca januarja, ker sicer ne bomo lista dalje pošiljali!

IVAN KREGAR

pasár in izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

Ljubljana, Poljanska cesta 15
(blizu Alojzijevega)

se priporoča v izdelovanje vsakovrstne

cerkvene posode in orodja

iz zanesljive kovine po uzorcih ali lastnem načrtu v poljubnem slogu. — Staro posodo popravi in prenovi, posrebri in pozlati; v ognju pozlatuje tudi strel vodne osti, vse po priznani najnižji ceni.

Po naročilu veleč. gospoda And. Čebaškega izvršil je za stolno cerkev ljubljansko krasen, bogato pozlačen in ornamentiran lesteneč v renesančnem slogu.

Vsaka rodbina

naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo

kot primes vsakdanji kavni pijači.

Podpisani priporoča velečastiti duhovščini,
kakor slavnemu občinstvu

čebelno-voščene sveče

za cerkev, procesije in pogrebe,
gospodom trgovcem voščene zavitke, kakor

m é d

za prodajo v škafih po 15, 20, 40 kg težkih prav po ceni. Za čebelarje izvrstni garantirani pitaneč v škafih po 5 kg à 60 kr., škafja 30 kr., pošilja se po pošti proti povzetju ali predplačilu. Dobiva se méd v satovji in pitaneč v škafih po 20—40 kg prav po ceni.

Za birme, Božič, Miklavža itd. prodaja se raznovrstna medenina na debelo in drobno.

Prodaja se tudi brinje, brinjevec liter gld. 1'20, medeno žganje liter po 1 gld. lastni izdelek.

Kupuje se tudi vsaki čas méd v panjih, soščkih, kakor tudi vosek in suho satovje po kolikor mogoče visoki cení.

Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postreči

OROSLAV DOLENEC,

svečar in lectar, trgovina z medom in voskom,

Ljubljana, Wolfove ulice 10.

Marija Sattner

~~~~~ Ljubljana ~~~~~

Dunajska cesta št 19, II. stop., II. nadstr.
(Medijatova hiša)

se priporoča preč. duhovščini za
izdelovanje cerkv. paramentov

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgič. barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vezenju — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi radovoljno prevzame.